

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 9, 12, 16, 30, 31, 33, 35, 39¹, 59,
69 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 61¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2020 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. **Elektros energetikos sektorius** – valstybės energetikos sektoriaus dalis, apimanti elektros energijos gamybą, perdavimą, skirstymą, tiekimą, paklausos telkimą, vartojimą ir prekybą elektros energija.“

2. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 14¹ dalį.

3. Papildyti 2 straipsnį 14² dalimi:

„14². **Elektros energijos paklausos telkimas** (toliau – **paklausos telkimas**) – asmens veikla, apimanti jo paties ir (arba) grupės kitų vartotojų elektros energijos paklausos pokyčių ir (arba) elektros energijos gamybos derinimą, siekiant nesuvaržytos arba pagamintos elektros energijos kiekį ir (arba) nesuvaržytą arba patiektą galią parduoti, pirkti arba pateikti aukcionui elektros energijos, balansavimo ir rezervinės galios rinkose.“

4. Pakeisti 2 straipsnio 15 dalį ir ją išdėstyti taip:

„15. **Elektros energijos rinka** – asmenų, kurie verčiasi elektros energijos gamybos, perdavimo, skirstymo, tiekimo ir paklausos telkimo veikla, santykių visuma, kuri apima didmeninę ir mažmeninę prekybą elektros energija ir sisteminių paslaugų teikimą ir yra paremta teisėtumo ir lygiateisiškumo principais, taikant reguliuojamojo trečiųjų asmenų dalyvavimo principą elektros energijai persiūsti.“

5. Pakeisti 2 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„16. **Elektros energijos rinkos dalyvis** (toliau – **rinkos dalyvis**) – asmuo, kuris verčiasi didmenine prekyba elektros energija Prekybos elektros energija taisyklėse nustatytais būdais. Rinkos dalyviais laikomi perdavimo sistemos operatorius, skirstomųjų tinklų operatoriai, elektros energijos gamintojai, tiekėjai, balansavimo energijos tiekėjai, nepriklausomi elektros energijos paklausos telkėjai, taip pat asmenys, turintys leidimą eksportuoti elektros energiją į valstybes, kurios nėra valstybės narės, ar importuoti elektros energiją iš valstybių, kurios nėra valstybės narės.“

6. Papildyti 2 straipsnį 28¹ dalimi:

„28¹. **Nepriklausomas elektros energijos paklausos telkėjas** (toliau – **nepriklausomas paklausos telkėjas**) – elektros energijos rinkos dalyvis, kuris vykdo vartotojų elektros energijos paklausos telkimo veiklą ir kuris nėra susijęs su savo aptarnaujamų vartotojų elektros energijos tiekėju.“

7. Papildyti 2 straipsnį nauja 35¹ dalimi:

„35¹. **Pradinė elektros energijos paklausa** – pagal patvirtintą metodiką įvertinamas įprastu elektros energijos vartojimo režimu vartotojo suvartojamas elektros energijos kiekis, kuris naudojamas skaičiuojant vartotojo elektros energijos paklausos pokytį.“

8. Buvusią 2 straipsnio 35¹ dalį laikyti 35² dalimi.

9. Pakeisti 2 straipsnio 39 dalį ir ją išdėstyti taip:

„39. **Rezervinė galia** – elektros energijos gamybos, vartotojų elektros energijos paklausos pokyčių potencialas, kuris naudojamas nustatytam dažniui palaikyti, elektros energetikos sistemos balansui užtikrinti ir elektros energijai gaminti arba jos poreikiui sumažinti numatytais šios energijos gamybos sumažėjimo ar vartojimo padidėjimo atvejais.“

10. Papildyti 2 straipsnį 50¹ dalimi:

„50¹. **Vartotojo elektros energijos paklausos pokytis** (toliau – **vartotojo paklausos pokytis**) – vartotojo įprasto elektros energijos vartojimo režimo pasikeitimas, kai vartotojas suvartoja mažiau ar daugiau nei įprasta elektros energijos ir (arba) galios, reaguodamas į rinkos veiksnius, įskaitant pagal laiką kintančias elektros energijos kainas ar tinklų operatoriaus mokamas sumas, arba priimdamas individualiai ar per nepriklausomą elektros energijos paklausos telkėją didmeninėje rinkoje pateiktą pasiūlymą už tam tikrą atlygį sumažinti arba padidinti savo elektros energijos vartojimą. Vartotojo elektros energijos paklausos pokytis išreiškiamas elektros energijos kiekiu ir (arba) galia.“

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 9 straipsnio 3 dalį nauju 21 punktu:

„21) derina perdavimo sistemos operatoriaus parengtą Pradinės elektros energijos paklausos nustatymo metodiką;“.

2. Buvusį 9 straipsnio 3 dalies 21 punktą laikyti 22 punktu.

3 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį jį išdėstyti taip:

„12 straipsnis. Elektros energetikos sektoriaus sandara

Elektros energetikos sektorių sudaro elektros energijos vartotojai, gamintojai, nepriklausomi ir visuomeniniai tiekėjai, nepriklausomi paklausos telkėjai, perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriai ir elektros biržos operatorius.“

4 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 16 straipsnio 1 dalį 7 punktu:

„7) vykdyti nepriklausomo paklausos telkėjo veiklą.“

2. Pakeisti 16 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Leidimus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose, išduoda, sustabdo jų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina leidimų galiojimą, keičia, tikslina ir leidimais reguliuojamą veiklą prižiūri Taryba.“

3. Pakeisti 16 straipsnio 20 dalį ir ją išdėstyti taip:

„20. Taryba savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie išduotus leidimus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose.“

4. Pakeisti 16 straipsnio 21 dalį ir ją išdėstyti taip:

„21. Leidimas vykdyti nepriklausomo elektros energijos tiekimo veiklą, nepriklausomo paklausos telkėjo veiklą išduodamas asmenims, kuriems nėra pradėta bankroto, reorganizavimo ir (ar) likvidavimo procedūra.“

5 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 30 straipsnį jį išdėstyti taip:

„8) reikalauti iš balansavimo energijos tiekėjų pateikti perdavimo sistemos operatoriumi pakankamą prievolių įvykdymo užtikrinimą, kuriuo, laikantis su perdavimo sistemos operatoriumi sudaromų balansavimo elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarčių standartinių sąlygų, būtų užtikrintos būsimos ir (ar) esamos balansavimo energijos tiekėjų prievolės nupirkti balansavimo energiją iš perdavimo sistemos operatoriaus.“

6 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Papildyti 31 straipsnį 3 dalimi:

„3. Perdavimo sistemos operatorius, siekdamas skatinti paklausos telkimo plėtrą, konsultuojasi su rinkos dalyviais ir, atsižvelgdamas į paklausos telkimo galimybes, remdamasis elektros energetikos sistemos techniniais reikalavimais ir poreikiais, nustato nepriklausomų paklausos telkėjų dalyvavimo elektros energijos, balansavimo ir rezervinės galios rinkose nediskriminacines technines elektros energijos ir (arba) paslaugų teikimo ir kitas sąlygas, kurias skelbia savo interneto svetainėje, taip pat rengia Pradinės elektros energijos paklausos nustatymo metodiką, kurią suderina su Taryba, ir skelbia savo interneto svetainėje.“

7 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Papildyti 33 straipsnio 2 dalį 4 punktu:

„4) investiciniuose projektuose pateikiamos galimos paklausos mažinimo, diegiant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės, alternatyvos.“

8 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Skirstomųjų tinklų operatorius privalo užtikrinti elektros tinklų naudotojams ir nepriklausomiems paklausos telkėjams nediskriminuojančias naudojimosi skirstomaisiais tinklais sąlygas, atsižvelgdamas į technines paklausos telkimo galimybes ir sąlygas.“

9 straipsnis. 39¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 39¹ straipsnio 2 dalį 6 punktu:

„6) investiciniuose projektuose pateikiamos galimos paklausos mažinimo, diegiant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės, alternatyvos.“

10 straipsnis. 59 straipsnio pakeitimas

Papildyti 59 straipsnį 5¹ dalimi:

„5¹. Nepriklausomas paklausos telkėjas prekiauja elektros energija vadovaudamasis Prekybos elektros energija taisyklėmis ir perdavimo sistemos operatoriaus nustatytais sąlygomis. Nepriklausomas paklausos telkėjas, jeigu jis yra balansavimo energijos tiekėjas, arba balansavimo energijos tiekėjas, su kuriuo nepriklausomas paklausos telkėjas sudaro balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartį, atsako už nepriklausomo paklausos telkėjo nepatiktą arba patiktą per didelį elektros energijos kiekį.“

11 straipsnis. Įstatymo papildymas 61¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 61¹ straipsniu:

„61¹ straipsnis. Vartotojų teisė sudaryti sutartį su nepriklausomais paklausos telkėjais

1. Vartotojas, nusprendęs dalyvauti telkiant elektros energijos paklausą, sudaro sutartį su nepriklausomu paklausos telkėju, šiame įstatyme nustatyta tvarka turinčiu teisę vykdyti nepriklausomo paklausos telkėjo veiklą. Vartotojas turi teisę sudaryti sutartį be tiekėjo, kuris vartotojui tiekia elektros energiją, sutikimo.

2. Vartotojo ir nepriklausomo paklausos telkėjo sutartis yra konfidenciali ir gali būti atskleista tik perdavimo sistemos operatoriui ir tinklų operatoriui, prie kurio tinklų yra prijungti vartotojo įrenginiai, ir priežiūros institucijoms. Vartotojas turi teisę tretiesiems asmenims atskleisti informaciją apie sutarties su nepriklausomu paklausos telkėju sudarymo faktą, tačiau negali atskleisti šios sutarties nuostatų ir sąlygų turinio, neturėdamas nepriklausomo paklausos telkėjo sutikimo.

3. Nepriklausomas paklausos telkėjas, prieš sudarydamas sutartį su vartotoju, privalo išsamiai informuoti vartotoją apie jam siūlomos pasirašyti sutarties nuostatas ir sąlygas.“

12 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 69 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nustatydamą viršutines perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainas ir vertindama paslaugų teikėjų pateiktas kainas ir tarifus, Taryba užtikrina, kad perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatoriams būtų suteiktos tinkamos paskatos trumpalaikiu ir ilgalaikiu laikotarpiu didinti, sudarant sąlygas diegti išmaniuosius elektros tinklus ir užtikrinti sistemos saugumą, elektros energijos vartojimo efektyvumą, teikiant tinklo naudotojams sisteminės paslaugas, plėtoti elektros energijos paklausos valdymo priemones, įskaitant paklausos telkimą, taip pat skatinti elektros energijos rinkos integraciją ir tiekimo saugumą bei remti susijusius mokslinius tyrimus. Siekdama elektros energijos vartojimo efektyvumo didinimo, nustatydamą viršutines perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas ir vertindama paslaugų teikėjų pateiktas kainas ir tarifus, Taryba įvertina perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių veiklos sąnaudų sumažėjimą dėl paklausos valdymo priemonių diegimo, įskaitant paklausos telkimo plėtrą, ir gamybos pajėgumų plėtros, įskaitant sutaupymą dėl elektros energijos perdavimo ar skirstymo paslaugų teikimo ar investicijų į tinklus sąnaudų sumažėjimo bei optimalaus tinklo eksploatavimo.“

2. Pakeisti 69 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų reguliavimas neturi riboti paslaugų, susijusių su elektros energijos paklausos valdymu, įskaitant paklausos telkimą, elektros energijos pajėgumų plėtrą, plėtojimo, įskaitant:

1) vartotojų elektros energijos vartojimo perkėlimą iš piko meto, atsižvelgiant į elektros energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, kogeneracijos būdu pagamintą elektros energiją ir gamybos pajėgumų plėtrą;

2) elektros energijos sutaupymą dėl elektros energijos paklausos valdymo priemonių, įskaitant paklausos telkimą;

3) elektros energijos paklausos sumažinimą, pasitelkiant energijos taupymo paslaugų teikėjus;

4) elektrinių prijungimą prie atitinkamos įtampos tinklų;

5) arčiau vartojimo vietų esančių elektrinių prijungimą;

6) elektros energijos kaupimą.“

13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 7 ir 9 straipsnius ir šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalis, įsigalioja 2020 m. liepos 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerija iki 2020 m. liepos 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Perdavimo sistemos operatorius, konsultuodamasis su rinkos dalyviais ir vartotojais, atsižvelgdamas į paklausos telkimo galimybes iki 2020 m. liepos 1 d. nustato nepriklausomų paklausos telkėjų prekybos energija balansavimo rinkoje technines ir kitas sąlygas standartinėse sutarčių sąlygose, kurias suderina su Valstybine energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba), taip pat parengia ir suderina su Taryba Pradinės elektros energijos paklausos nustatymo metodiką ir skelbia šiuos dokumentus savo interneto svetainėje.

4. Šio įstatymo 7 ir 9 straipsniai įsigalioja 2020 m. birželio 1 d. Taryba iki šio įstatymo 7 ir 9 straipsnių įsigaliojimo priima šio įstatymo 7 ir 9 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.